

ΟΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

ΛΕΩΝ Ο ΣΟΦΟΣ ΚΑΙ Η ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ

Η φιλοδοξία του Πατριάρχου Νικολάου. Η συναισθητική Ανδρονίκου Δούκα. Όπου ο Πατριάρχης αποκαλύπτεται. Η γέννησις του κελυβόρητου διαδόχου. Τα εμπόδια της Εκκλησίας στη βασιπία. Όπου ο αυτοκράτωρ δεν κρατάει την υπόσχεσί του. Το σκάνδαλο της Ζωής. Αυτοκρατορικοί γάμοι. Η εξέγερσις του Κλήρου. Ο Λέων επικαλείται την επέμβασι του Πάπα. Μία σκηνή μυσ' στην Άγια Σοφία. Απαγορεύεται ή είσοδος στον αυτοκράτορα κ.τ.λ. κ.τ.λ.

III

Είδαμε στο προηγούμενο φύλλο πώς ο Λέων ο Σοφός, μετά το θάνατο της τρίτης του συζύγου Εύδοκίας, μη θέλωντας να ξαναπαντρευτεί άμεσα, για να μην προκαλέσει τεραστίο σκάνδαλο με τον τέταρτο γάμο του, πήγε κοντά του ως είνουσιενή του την φρούα μελαγχρονή Ζωή.

Η Ζωή, βλέποντας την επίδοσι που έβγαζούσε στον αυτοκράτορα, σκέφτηκε εϊθύς εξ αρχής να τη χρησιμοποιήσει για να τοποθετησεί τους συγγενείς της μυσ' στην Αύλη και να σχηματισεί έτσι ένα ισχυρό δικό της κόμμα, εξαναγκάζοντας στο τέλος το φίλο της να την παντρευτεί.

Μα δεν ήθελε κανείς λόγους να τή κάνει άλλ' ατ'α, γιατί κ' ο Λέων, παίρνοντας την κοντά του, απέβλεπε στο γάμο. Για το σκοπό μάλιστα αυτών εγκατεστήσε το 901 στον πατριαρχικό θρόνο ένα συγγενή του άλλου Πατριάρχου Φωτίου, το μυστικοσύμβουλό του Νικόλαο. Ο Νικόλαος ήταν στενός του φίλος και ο αυτοκράτωρ τον έκανε Πατριάρχη μόνο και μόνο για να υπερνικήσει τα εμπόδια που παρεμβάθε στον τέταρτο γάμο του ή Εκκλησία. Μα ο Νικόλαος, άνθρωπος εξαιρετικά φιλόδοξος, έκανε άκριτος το αντίθετο και μόλις ο Λέων του άνευκόνουσε τις προθέσεις του να παντρευτεί τη Ζωή, ατ'ος άναγνώρισε διαρκήρην να εύλογησεί τους γάμους του.

Έτσι ή σχέσεις μεταξύ Πατριαρχείου και αυτοκράτορος έγιναν δεινάτες, για όλοι οι αϊκίκοι, με τον Σαμουά επιπεραλής, εξεβέβησαν διαρκώς τον αυτοκράτορα εναντίον του Νικόλαου. Μα ο Λέων, παρ' όλη την όργη του, ανεικρατείο αϊκίκοι.

Μα και ο Πατριάρχης δεν ήνευ ήσυχος. Βλέποντας την εξέγερσι των αϊκίκοων εναντίον του, δεν έδρασε να συννομησεί στα 904 μαζί με τον Ανδρόνικο Δούκα, κατά του αυτοκράτορος. Μα ή επανόστασις ατ'η κατεπνήγη και όταν ο Ανδρόνικος άναγκάστηκε να καταφύγει στους Άραβες, οι συγγενείς του για να επιτύχουν τη συγγνώμη του αυτοκράτορος, του παρέδωσαν όλα τα έγγραφα των στασιαστών, μεταξύ των οποίων και μία ατ'όγραφο έπιστολή του Πατριάρχου, ή οποία άπεκάλυπτε όλοφάνερα την ένοχη του και την προδοσία του. Ο Λέων μπορούσε τώρα να συντρίψει τον αντίπαλό του. Μα ο Πατριάρχης, όταν κατάλαβε πώς ή θέσις του ήταν κρίσιμη, για να σωσει τη θέσι του και το κεφάλι του, θεώρησε φρόνιμο να συμμορφωθεί με τις αξιώσεις του και άλλάζοντας άπότομα στάσι, έδειξε στο Λέοντα πώς όχι μόνο τον τέταρτο γάμο του θα ήταν πρόθυμος να εύλογησεί, αλλά και να κάνει ή τι ήθελε άπ' αυτών.

Ατ'α συνέβαιναν στα 905. Την εποχή εκείνη ή Ζωή ήταν έτοιμη να γεννήσει και ή χαρά του αυτοκράτορος με την ιδέα ότι σε λίγο θα γινόταν πατέρας, δεν είχε πεί άδεια. Ο άλλουσε περφόανος Πατριάρχης πήγαινε τώρα κάθε μέρα στο παλάτι, δειπνούσε μαζί με τον αυτοκράτορα και την είνουσιενή του, έδεδαιόταν τον αυτοκράτορα ότι το παιδί που θα γεννούσε σε λίγο ή Ζωή θα ήταν άγίοι και είχε διατάξει μάλιστα όλους τους ιερείς της Άγίας Σοφίας ν' απαγγέλουν επί έπτά ήμέρες για το σκοπό αυτό διάφορες ευχές στο Θεό. Ο Νικόλαος, εκτός αυτών, εύλογούσε με τή ιερά του χείρα την κοιλία της είνουσιενής του αυτοκράτορος και διεκήρυσσε ότι ο πρίγκιπα που ήμελλε να γεννηθεί, θα δημονομούσε το μεγαλείο και τη δόξα της αυτοκρατορίας και της Εκκλησίας...

Η τύχη σε λίγο έδικαίωσε τις υποσχέσεις του Πατριάρχου και πραγματοποιήσε τις έπιθυμίες του αυτοκράτορος και κατά το τέλος του 905 ο τόσο εναγώνια άναμενόμενος διάδοχος γεννήθηκε.

Από τή στιγμή της γεννήσεως του, ή μοναδική σκέψις του Λέοντος ήταν να νομοποιήσεί το διάδοχο του.

Ο Νικόλαος ήταν πρόθυμος να συντελέσει όσο μπορούσε σ' αυτό, μα οι άλλοι άνωτεροι κληρικοί είχαν αντίθετη γνώμη και διεκήρυσαν ότι εή γέννησις ενός παιδιού δεν μπορούσε να κάνει θεμιτή μία έννοσι άπαγορευμένη. Άρνούνταν να εύλογησουν τη βασιπία του παιδιού, προπάντων με τις τιμές που ο Λέων ήθελε να το εορτάσει.

Στο τέλος όσποιο ο κλήρος συγκάτενεσε να βαπτισεί το παιδί, έπ'ό τον όρο όπως να χωρισεί ο αυτοκράτωρ από τη μητέρα του. Παράγματι ο Λέων έδέχτηκε τον όρο αυτό και άποιόμασε τη Ζωή από το παλάτι. Έτσι, στις 9 Ιανουαρίου 906 ο Πατριάρχης έβάπτισε ίδιοχειρως μέσα στην Άγια Σοφία το νεαρό πρίγκιπα, του οποίου άνάδοχος ήταν ο αδελφός του αυτοκράτορος Άλεξάνδρος και ο μοναχός Εύθύμος. Στο νεογέννητο δόθηκε το όνομα Κωνσταντίνος Ποροφρογένητος. Η έπιθυμία του αυτοκράτορος είχε πραγματοποιηθεί πεία.

Μα ο Λέων άγατούσε τη Ζωή και δεν μπορούσε να κάνει χωρίς ατ'η. Γι' αυτό, τρεις ήμέρες μετά το βάπτισμα, παρ' όλες τις υποσχέσεις του, παρ' όλους τους όρκους του, ξαναπήγε στο παλάτι την είνουσιενή του, άπορασίοντας συγχρόνως να την παντρευτεί. Ο Πατριάρχης Νικόλαος ατ'η τη φορά άνήχησε να δώσει την συγκατάθεσί του. Τότε ο Λέων βρήκε ένα ιερέα, ο οποίος έκανε τους γάμους κ' εφόρσε το αυτοκρατορικό στέμμα στο κεφάλι της Ζωής.

Μόλις έγινε γνωστός ο γάμος αυτός στην Κωνσταντινούπολι, ή άνανάγκησος του πλήθους ήταν τεραστία. Ο Κλήρος, τον όποιον είχε άφηρησει ο αυτοκράτωρ, συντάξε άμέσως μία άπόφασι, διά της όποιας του άπαγόρευσε να πατήσεί στο εξής το πόδι του μέσα σε όποιάδηποτε εκκλησία.

Τότε ο Λέων, για να νομοποιήσεί το γάμο του, είχε μια πολύ έξυπνη έμπνευσι, ή οποία φανερώνει την αντίληψή του και τη διπλωματικότητά του. Αποφάσισε να ζητήσεί για τον τέταρτο γάμο την γνώμη του Πάπα της Ρώμης και των Πατριαρχών Άλεξανδρείας, Αντοχίας και Ιεροσολύμων και έστειλε για το ζητήμα αυτό πρεσβείες. Ο Πατριάρχης Νικόλαος, άν και δυσαρεστηθηκε πολύ για τις έννοιες ατ'ες έπιβάδισε, που έμειναν την παντοδυναμία του, άναγκάστηκε να υποκύψει. Ύπελόγιζε εξ άλλου ότι ή γνώμη των Έκκλησιών αυτών θα ήταν αντίθετη προς τις έπιδες του Λέοντος.

Ένωμεταξύ ο αυτοκράτωρ, άναμένοντας τ' άποτελέσματα τήν προσεδείων του, κρατούσε τη Ζωή στο παλάτι, άρνούμενος να την άποχωρισθεί, έστο και για μία μέρα, άποδίδοντας της όλες τις τιμές της αυτοκρατείας.

Σ' όλο αυτό το διάστημα ο Πατριάρχης έπαιξε διπλό όβλο στον αυτοκράτορα. Μισούσε του τον έκανε το φίλο, ενώ από πίσω εξεβέβησε τον Κλήρο εναντίον του. Έόλος έπέστρεψαν οι αυτοκράτορες πρεσβείες από τη Ρώμη, φέρνοντας ευχάριστες ειδήσεις. Άνεκώσαν λοιπόν στον αυτοκράτορα ότι ο Πάπας δεν άπεδοκίμασε τον τέταρτο γάμο τον και ότι θα έστειλε στην Κωνσταντινούπολι άπεσταλέμενους του, οι όποιοι θα του έφεραν και τη σχετική άδεία του.

Η άπάντησις ατ'η έπέφερε μία άπότομη μεταβολή στη στάσι του Πατριάρχου, ο όποιος, ύπολογίζοντας στην ύποστρίξει όλοκλήρου του Κλήρου, εκηρύχθη πεία άναφανδόν εναντίον του αυτοκράτορος. Ο Λέων πάλι, βλέποντας ότι δεν μπορούσε να ύπολογίσει στον άρχηγό της Βυζαντινής Εκκλησίας, άρχισε να διακηρύττει στους αϊκίκοους τον ότι θα φροντίσει όσο το δυνατόν γρηγορώτερος ν' απαλλαγεί από ένα Πατριάρχη έχθρό του, που τον έπρόδιδε...

Η αντίθεσις ατ'η Πατριάρχου και αυτοκράτορος δεν άρχισε να εκδηλωθεί. Την ήμέρα των Χριστουγέννων

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΗΤΑΝ ΤΟΝ ΠΑΛΗΟ ΚΑΙΡΟ...

(ΤΟΥ ΖΑΝ ΡΙΣΠΕΝ)

Ήταν τὸν παλιὸ καιρὸ τρεῖς μικροῦλδες ἑτηάριοι
Ποῦ δὲν εἶχαν εἰς τὸν κόμο οὐ μὴν, οὔτε πατέρα
Στὸ σκοπὸ τοῦ Ντέ Προφόντις θὰ σὰς τραγουδήσω τόμα
Τῆ φτωχὴ τους ἱστορία...

Ἐδιψοῦσαν κ' εἰπεινοῦσαν καὶ δὲν πίνανε, δὲν τρώγαν
Παρὰ μόνο στ' ὄνειρό τους, ὅταν τέλος μὰ ἡμέρα
Φτάσαν μωσατεῖαμοι ἀπ' τὴν πεῖνα κ' ἀπ' τὴ δίμα
Κάτω σὲ μιὰ παραλία.

Κι' ὁ Ἄκειανός τους εἶπε : — «Ἐδὸ πέρα θὰ τελειώσῃ
Ἡ μεγάλῃ σας ἡ πεῖνα, φάτε, πιέτε, τραγουδίστε
Κι' εὐθυμηστε, παιδιὰ μου, σήμερα ἐγὼ κερνάω
Γιὰ νὰ πῆτε στὴν ὑγεία μου!»

Καὶ οἱ τρεῖς οἱ πεινασμένοι ποῦ δὲν εἶχαν ποτὲ τους
Παραλία ἰδωμένα, ἐθαμίξαν τὰ ψωμάκια
Καὶ τὸ ἄφθονο νεράκι, ὅλα πῶ ἀφθονα ἀκόμα
Κι' ἀπ' δ', τ' ἦταν στ' ὄνειρό τους.

Εἶχαν ἔτοιμο τραπέζι, δίχως ψάξιμο καὶ κόπο
Γιὰ νὰ πίνουν ὄσο θέλουν καὶ νὰ τρώῃ ὅποτε θέλουν —
Νάνα πάντα χορτασμένοι, νάχουν σ' ὅλη τὴ ζωὴ τους
Τὸ τραπέζι τους στρωμένο.

Μὰ ἀλλοίμονο! τὰ φρέσκα καὶ τὰ ὄμορφα ψωμά-
(κα

Μὲ τὴ χρυσομένη κόρα, ἦτανε τῆς παραλίας
Τὰ χαλίαι, ἀπ' τὸ χρυσάρι τῆς βραδυῆς κερτι-
νιμένα

Καὶ τοὺς φαίνονταν ψωμάκια.

Καὶ τὸ καθαρὸ νεράκι, τὸ ἀτέλειοτο νεράκι
Ἦτανε γεμάτο ἀλάφι τῆς θαλάσσης τῆς θλιμ-
μένης...

Καὶ πεθάναν ἀπ' τὴν πεῖνα κ' ἀπ' τὴ δίμα οἱ
(τρεῖς ἑτηάριοι
Οἱ δίχως μάνα καὶ πατέρα...

Εἶνε τοῦ παλινοῦ καιροῦ ἡ θλιμμένη αὐτὴ ἱστορία
Ἐνα κῆμα μοῦ τὴν εἶπε, στὸ οὐθὺμ τοῦ Ντέ
(Προφόντις

Ποῦ ἀκόμα ἡ παλινοῦ τους τὴν τραγουδᾷ τὰ
(βράδια
Ἄνταν φέγγη τὸ φεγγάρι...

Μετάφρασις: Γ. ΛΥΜΣ.

τοῦ 906, ὁ αὐτοκράτωρ, ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ ὅλη τὴν Αὐλὴ καὶ τὴ
Σύγκλητο, παρουσιάσθηκε μπροστὸ στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας, παρ'
ὅλη τὴν ἀπαγόρευση τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐξακολουθοῦσε, σκε-
πτόμενος διὰ τὸ Πατριάρχη δὲν θὰ τοῦ ἀπαγόρευε τὴν εἰσοδο, ἀφοῦ
τὴς προηγουμένως ἡμέρες πολλὰς φορὲς τὸν εἶχε ἀρξήσει νὰ μῆν μέ-
σα. Μὰ μόλις ἐπάτησε τὸ πόδι του στὸ κατώφλι τῆς βασιλικῆς πύ-
λης, βρέθηκε ἀντιμέτωπος στὸ Νικόλαο, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀπαγόρευσε
τὴν εἰσοδο, δηλώνοντάς του συγχρόνως μὲ πονηρία διὰ κατὰ τὴν
ἐσορτὴ τὸν Θεοφαναῖον θὰ τὸν ἀρνήσῃ νὰ μῆν μέσα. Ὁ Λέων ἔκοι-
νε τότε φρόνιμὸ νὰ μὴ ἐπιμεινῇ καὶ νὰ δεχτῆ τὸν ἔξευτελισμὸ αὐ-
τό, πῶγμα ποῦ ἔκανε τὸ Νικόλαο νὰ πάσῃ ἄφορος.

Τὰ Θεοφαναῖα πάλι ὁ αὐτοκράτωρ, ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ τὴν Αὐ-
λὴ καὶ τοὺς ἐγγενεῖς, ἔφτασε μπροστὸν τὴν Ἁγία Σοφία γιὰ νὰ παρα-
κολουθήσῃ τὴν λειτουργία. Γιὰ δευτέρη φορὰ τότε ὁ Νικόλαος βρέ-
θηκε μπροστὰ του καὶ τοῦ ἀπαγόρευσε τὴν εἰσοδο, λέγοντάς του :

— Χωρὶς τὴ γενική συγκατάθεσι τῶν Μητροπολιτῶν, δὲν μποροῦ
νὰ σὲ δεχθῶ ἐδῶ μέσα. Καὶ ἂν θελήσῃς νὰ μῆνς διὰ τῆς βίας, ἐμεῖς
θὰ βγοῦμε ἔξω...

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Πατριάρχης εἶχε προσχωρήσει πολὺ καὶ γι' αὐτὸ
ὁ Λέων τοῦ ἀπάντησε :

— Μοῦ φαίνεται, κύριε Πατριάρχη, πὼς κοροιδεῖς τὴ Μεγα-
λειότητά μου... Γιατὶ τὸ κάνει αὐτό ;... Μήπως ἐλπίζεις διὰ τὸ ἐ-
παναστάτης Δούκα θὰ ξαναῖθῃ ἀπὸ τὴ Συρία καί, ἔχοντας ἐμπι-
στοσύνη σ' αὐτόν, μὲ μεριφορεῖς ;

Ἀκούοντας τὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴ ἀπάντησι, ὁ Πατριάρχης τὰ
εἶχε χάσει καὶ δὲν ἤξερε πειὰ τί στάσι νὰ τηρήσῃ... Δὲν ἐτόλμοῦσε
οὔτε νὰ προσχωρήσῃ, οὔτε νὰ ἀποσποχωρήσῃ... Ὁ Λέων, ἀπεναν-
τίας, διατηροῦσε ὅλη του τὴν ψυ-
χωρμία καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια. Ἐ-
πειδὴ δὲ οἱ ἀλλοκοῖ του τὸν ἐπέ-
ξεναν νὰ μῆν μέσα στὸ ναὸ, τοὺς ἐ-
πέβαλε σιωπὴ καὶ, καταλαβαίνον-
τας πόσο μὲ τὴ στάσι του εἶχε ἐ-
ξευτελίσει καὶ ἐκμηδένισεν τὸν
Πατριάρχη. Ξαναγύρισε ἤσυχα
στὸ παλάτι...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ

Ὁ μεγάλος παραγωγισμένος, Ὁ εφευρέτης τῆς ἀτμαμάξης,
Τὸ ἔνεργο τοῦ Ὁμαῖ Γκρέυ. Ἡ ἀδιαφορία τῆς Ἀγγλικῆς Κυ-
βερνήσεως. Ὅπου ἐπεμπεῖνοι οἱ ἐπιχειρηματίαι. Οἱ πρῶ-
τοι σιδηρόδρομοι. Καὶ ἔμωσ ὁ Γκρέυ δυστυχεῖ!... Τὰ ὑπέ-
ροχα λόγια του. Ὅταν πλέον ἀπέθανε κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μαῦν μὲ τοὺς μεγάλους παραγωγισμένους ποῦ ἀναφέρονται στὴν
ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρωτεύουσα ἴσως
θεοὶ κατέχει ὁ Χριστόφορος Κολόμβος, πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ ἁ-
σφαλῶς καὶ ὁ εφευρέτης τῶν σιδηροδρόμων, ὁ Ὁμαῖ Γκρέυ.

Ὁ Γκρέυ καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴ πόλιν Λέιντ, ὅπου ζῆτοσε μὲ
τὴν οἰκογενεία του ἐξασκῶντάς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὕδωνογού, ἀπὸ
τὸ ὁποῖο κέρδιζε ἀρκετὰ.

Τὸ δαιμόνιο ὅμως τῶν εφευρέσεων δὲν τὸν ἄφηνε ἥσυχο. Ὁ ἁ-
σματος ὕδωνογός του Λέιντ εἶχε κατὰ νοῦ νὰ κατασκευάσῃ μιὰ ἄμα-
ξα ποῦ νὰ κινήται μὲ τὸν ἀτμὸ καὶ ὅχι μὲ τὰ ἄλογα, ὅπως γινόταν
ὡς τότε. Ἐμελέτησε λοιπὸν ὅλα τὰ σχετικά συγγράμματα, κατέγνε
ἐπὶ ἡμέρας καὶ χρόνια σὲ διάφορους μηχανικοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ στὰ
1820 εἶχε ἔτοιμο πειλὸ τὸ σχέδιόν τῆς εφευρέσεώς του. Πειρασιμένος
πλέον διὰ θὰ τελειωνάτ τὰ βασικά του, τὸ παρουσιάσῃ σ' ἕνα συμ-
πατριῶτὴ του, ὀνόματι Οὐδύλωνα, καὶ στὸν Γάλλο Οἰκονομολόγο Ὁ-
σαβῶ, μὲ τὴν παράκλησι νὰ τὸ μελετήσουν καὶ νὰ τὸ τυπώσουν.

— Ἡ εφευρέσις μου, τοὺς εἶπε, προνοεῖται
νὰ φέρῃ γενική ἀναστάτασι στὸν κόσμω καὶ
νὰ γίνῃ σπουδαῖος παράγων πολιτισμοῦ.

Τὸ φερόγραφο τοῦ Γκρέυ ἐτυπώθηκε,
σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία του, καὶ ἔνα ἀντί-
τυπο τὸν ἐστάλη στὸν πρωθυπουργὸ τῆς Ἀγ-
γλίας, ἀνασυνδεδεμένα καὶ ἀπὸ μιὰ ἐπιχειρημα-
τικῆ ἐπιστολή.

Ἐκεῖνος ὅμως, ὅπως συμβαίνει πάντα σὲ
παρόμοιες περιστάσεις, ἐθεώρησε καλὸ νὰ μὴν
ἀπαντήσῃ στὸν Γκρέυ, ἴσως μάλιστα καὶ νὰ
μὴν ἐδιάβασε καθόλου τὸ βιβλίον, στὸ ὁποῖο ὁ
μεγαλοκῆρξ εφευρέτης ἐξέθετε λεπτομερῶς
τὴν ἀνακαταλήτ του.

Ἄν ὅμως ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἀγγλίας ἔ-
δειξε ἀδιαφορία πρὸς τὴν νέαν εφευρέσι, οἱ
Ἀγγλοὶ ἐργοστασιαῖοι καὶ οἱ ἐπιχειρημα-
τίαι κατένοησαν ἀμέσως τὴ σπουδαιότητά της
καὶ σὲ λίγο ἡ εφευρέσις τοῦ Γκρέυ ἐτέθη σ'
ἐφαρμογή. Σιδηροδρομοὶ μὲ ἀτμὸ κατεσκευά-
σθησαν καὶ διέκλῃρη ἡ Ἀγγλία διεσπείζετο ἀπὸ αὐτοὺς.

Τὸ περίεργον ὅμως ἦταν ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ εφευρέτου παρεμνε ἔν-
τελὸς ἀγνωστο καὶ δταν ὁ σημαντικώτερος του Οὐδύλων ἐπέτρε γιὰ κά-
ποια ὑπόθεσι στὴν μεγάλη Ἀγγλικὴ πόλιν Ἐστερ, ἐνῶ γυρονοσε
στοὺς δρόμους σταμάτησε μπροστὰ σ' ἕνα ὕδωνογέτο, γιὰτὸ τὸ φά-
νικε πὼς εἶχε δεῖ μέσα κάποιο γνῶριμόν του πρόσωπο. Ἐποχώρησε
μὲ περιέργεια στὸ ἐσωτερικὸ καὶ μὲ μεγάλη δυσκολία κατάρθρωσε νὰ
ἀναγνωρίσῃ σὲ λίγο τὸν παλιὸ ὕδωνογὸ τοῦ Λέιντ.

Ὁ Ὁμαῖ Γκρέυ, ὁ εφευρέτης τοῦ σιδηροδρόμου, εἶχε μεταβλη-
θεῖ σὲ ἀνθρώπινο φάκος, ὅσοτερα ἀπὸ τὸσε ἀπογοητεῖται καὶ τὸσε
κακίεσ ποῦ εἶχε δοξασίει. Ὅταν ὅμως ὁ Οὐδύλων τὸν ἐρώτησε σχε-
τικῶς μὲ τὴν εφευρέσι του, ὁ Γκρέυ ἀπάντησε μὲ ἀξιοπρέπεια :

— Χαίρωμα γιὰτὶ ἡ προβλέπεις μου ἐπραγματοποιήθηκαν καὶ γιὰ-
τὶ δὲν ἐπῆγαν χαμῆνοι οἱ κόποι μου. Ἄν ἐγὼ κατέστρεφα τὴν περι-
οσια μου μ' αὐτὴ τὴν εφευρέσι, ἄς ὄφελῃθουν τοιλάχιστο ἄλλοι ἀπ'
αὐτῆ. Καὶ πάλιν θὰ μείνω ἱκανοποιημένος.

Ὁ Οὐδύλων, συγκινημένος μὲζοι δακρύων γιὰ τὴ γενναίωφρησι
τοῦ δυστυχισμένου ἐκείνου ἀνδρός, τοῦ προσέφερε ἕνα χρηματικὸ πο-
σόν, ἱκανὸ νὰ τοῦ ἐπακέσῃ σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ. Ὁ φτωχὸς ὕδωνογός
ὅμως ἀνήθηκε νὰ δεχτῆ τὴν προσφορὰ, λέγοντάς ὅτι μπορεῖ νὰ συν-
τηρηθῆ μὲ τὴν ἴδια του τὴν ἐργασία. Γιὰ νὰ μὴ δυσραστήσῃ ὅμως
τοῦ φίλου του, συγκατένευσε στὸ τέλος νὰ δεχτῆ μιὰ μικρὴ σύνταξι,
ἡ ὁποία τοῦ παρεῖχε ἀνελλιπῶς μὲζοι τὸ θάνατόν του.

Ὁ Ὁμαῖ Γκρέυ ἔζησε ἀκόμα κάμποσα χρόνια, φτωχὸς καὶ ἄση-
μος ὅπως πρίν, κλεισιμένος στὴν ἴδια ἐποχρηματικὴ πόλιν καὶ ἐργαζόμε-
νος ἀνά οἱ ἐπιχειρηματίαι τῆς Ἐδούατῆς
ἐπλοῦτασαν ἀπὸ τὴν εφευρέσι του
καὶ συνσεφῆραν διακόφις ἑκατομμύ-
για ἐλὶ ἑκατομμυρίων.

Ἡ μεγαλειότης ὅμως εἰσώφια
τῆς τύχης του ἦταν ὅτι μετὰ τὸ θά-
νάτο του, ὁ ὁποῖος συνέβη κατὰ τὸ
ἔτος 1852, ἡ γενεθλίου του πόλις,
ποῦ τὸν ἀγνοοῦσε ὡς τότε ἐντελῶς,
ἔστρεψε νὰ τοῦ ἀνεγείρῃ μεγαλο-
πρεπὴ ἀνάθημα!...

